

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
JAVNA USTANOVA
VISOKA MEDICINSKA ŠKOLA PRIJEDOR

Međunarodna naučna konferencija ZNANJEM DO ZDRAVLJA SANUS 2025

18-20. septembar 2025.

UPUTSTVO AUTORIMA ZA IZRADU RADA

JU Visoka medicinska škola
Prijedor
Nikole Pašića 4a
79101 Prijedor

www.vmspd.com
znanjemdozdravljad@gmail.com

1. SADRŽINSKI ASPEKT RADA

Kategorizacija radova

Autori predlažu kategoriju svojih radova, ali konačnu odluku o tome donose Naučni odbor i recenzenti.

Radovi za Konferenciju će biti kategorizovani kao:

- pregledni (reviews),
- naučni radovi (original scientific papers),
- kratko saopštenje (Short communication, Note),
- stručni radovi (professional papers),
- prikaz slučaja.

Radovi svrstani u ove kategorije podliježu ocjenjivanju dvaju recenzenta. Recenzije su dvosmjerno anonimne, odnosno recenzentima se ne otkriva identitet autora i obrnuto. Rad će se objaviti jedino na osnovu pozitivnih recenzija, o čemu će Uredništvo obavjestiti autora. Recenzenti se biraju među stručnjacima u neposrednom području istraživanja na koja se odnosi rad predložen za objavljivanje.

Autor(i) u potpunosti odgovaraju za sadržaj, vjerodostojnost i originalnost rada. Radovi koji zahtijevaju veće prepravke ili dopune biće vraćeni autorima na prerađu prije recenzije.

2. TEHNIČKO UPUTSTVO

Rad treba dostaviti elektronskom poštom kao prilog (attachment), s tekstom pripremljenim isključivo pomoću programa za obradu teksta Microsoft Word, na e-mail adresu znanjemdozdravljad@gmail.com

Autor(i) su dužni da numerišu redove u radu u cjelosti (Microsoft Word-Line Number-Continuous).

1. **Pregledni naučni rad** predstavlja pregled najnovijih radova o određenom predmetnom području sa ciljem da se već publikovane informacije sažmu, analiziraju, evaluiraju ili sintetizuju, te donosi nove sinteze koje takođe obavezno uključuju rezultate sopstvenog istraživanja autora. Pregledni rad treba da sadrži: naslov rada sa autorima; sadržaj; ključne riječi; analizu-diskusiju određene teme; literaturu i sadržaj na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine.
2. **Naučni rad** treba da ima najviše 8 strana A4 formata, a pregledni naučni rad najviše 15 strana A4 formata. Tekst rada treba da bude napisan na engleskom jeziku. Osim toga, rad treba da uključuje sažetak na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine.
3. **Kratko saopštenje** je originalni naučni rad koji sadrži do tada neobjavljene rezultate kratkog ili završenog naučnog istraživanja, ili prikazuje kraći segment istraživanja u toku (ako se taj segment može tretirati kao završena cjelina) ili opisuje originalnu laboratorijsku metodu.

4. **Stručni rad** predstavlja korisne priloge s područja struke, čiji sadržaj nije vezan za naučna istraživanja. To znači da materijal ne mora predstavljati novost u naučnim okvirima, ali može da se odnosi na reprodukciju u svijetu poznatih istraživanja koja predstavljaju vrijedan materijal u pogledu širenja znanja i prilagođavanja naučnih istraživanja potrebama privrede i nauke.
5. **Naučni rad** treba da sadrži sljedeće elemente:
 - naslov rada,
 - spisak autora i ustanova,
 - sažetak i ključne riječi,
 - uvod,
 - materijal i metode rada,
 - rezultate i diskusiju,
 - zaključak,
 - literaturu,
 - naslov, spisak autora i sažetak treba da bude i na nekom od službenih jezika BiH.
6. **Naslov rada** (Times New Roman, veličina 12pt, bold) treba pisati centrirano i velikim slovima na prvoj stranici, pomjeren dva proreda veličine 10pt ispod gornje margine. Nakon naslova ostaviti jednu praznu liniju veličine 10pt. Autore pisati centrirano bez titule (Times New Roman, italic, 11pt), sa nazivom ustanove (Times New Roman, 11pt).
7. **Podnaslove** pisati centrirano, malim slovima osim prvog slova prve riječi (Times New Roman, 12 pt, bold). Ostale dijelove rada treba pisati sa obostranim ravnanjem redova (Times New Roman, 12 pt), jednostranim proredom sa jednim praznim redom iznad, između podnaslova i između pasusa, sa marginama od 2.54 cm (1"). Početak pasusa kucati od početka reda.
8. **Sažetak** treba da ima do 300 riječi, a stoji između zaglavlja rada (koji čini naslov rada, i podaci o autorima) i ključnih riječi, nakon kojih slijedi tekst rada.
9. **Uvod** treba da sadrži jasan opis problematike i cilj istraživanja, uz kratak prikaz relevantne literature.
10. **Materijal i metode:** ovo poglavlje opisuje materijal i metode koji su korišteni i način na koji su postavljeni eksperimenti.
11. **Rezultati i diskusija:** rezultati treba da budu obrađeni odgovarajućim statističkim metodama za izvedena ispitivanja, prikazani jasno i koncizno, u vidu tabela, grafikona (dijagrama i histograma), fotografija, crteža i drugo, a isti rezultat ne treba prikazivati dvojako (i u vidu tabele i u vidu grafikona). Diskusija treba da se odnosi na prezentovane rezultate, bez ponavljanja ranije navedenih činjenica, uz poređenje dobijenih rezultata i relevantnih podataka iz literature. Rezultati i diskusija mogu biti napisani kao dva odvojena podnaslova ili kao jedna cjelina.
12. **Zaključak** daje pregled najbitnijih činjenica do kojih se došlo u toku istraživanja.
13. **Literatura:** Obavezno je navođenje svih bibliografskih izvora koji su korišteni za pripremu i pisanje rada. Preporučuje se vankuerski standard indeksiranja literature. Redni brojevi referenci se u popisu navode jedan ispod drugog numerisani obavezno po redoslijedu prvog pojavljivanja u tekstu. Istom radu pripada jedan broj bez obzira na to na koliko mjesta se u tekstu navodi.
14. **Naslov, spisak autora, naziv institucije, adresa, grad, država i sažetak** osim na engleskom jeziku treba da budu napisani i na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

3. OPŠTE PREPORUKE

- Reference u tekstu su označene arapskim brojevima u zagradi i to prema redosljedu pojavljivanja u tekstu. Npr.: „Kardiovaskularne bolesti su vodeći uzrok smrtnosti u većini razvijenih zemalja [1] kao i značajan uzrok invalidnosti, gubitka radne sposobnosti, prevremene smrtnosti i sve većih troškova zdravstvene zaštite [2-5].“

Ako se neka referenca citira i kasnije u tekstu, ima isti redni broj: „što pokazuje da je velika smrtnost od kardiovaskularnih bolesti [1]“

U tekstu se može navesti i autor u slučaju kada treba naglasiti baš određenog autora: „Brown [2] je pokazao da...“

Kad god je moguće doslovne citate treba zamijeniti parafraziranjem i stavljanjem broja reference u maloj zagradi po redu njenog prvog pojavljivanja u tekstu. Prevodi tekstova od riječi do riječi su takođe doslovni citati.

Slike, šeme, grafikone i tabele preuzete iz drugih radova takođe je potrebno, po redu pojavljivanja, navesti referencu rada odakle su preuzeti.

- U radu se na korištenu literaturu pozivamo u Uvodu, Metodama i Diskusiji. Literatura se ne navodi u sažetku niti u dijelu rada Rezultati (osim ako su Rezultati i diskusija jedna cjelina).
- Kod citiranja tabela i grafikona, naziv tabele odnosno grafikona treba pisati početnim velikim slovom sa navođenjem njenog rednog broja (npr. kako je prikazano u Tabeli 4 i na Slici 2, najniža vrijednost je iznosila ...).

Tabele uraditi u WORD-u, a grafikone u EXCEL-u izuzev posebnih slučajeva kada to tehnički nije moguće. Naslov, zaglavlja (tekst) i podtekst u tabelama i grafikonima treba da budu napisani fontom Times New Roman – normal, Font Size 10 pt. Tabele se stavljaju na određeno mjesto u tekstu.

Nazivi tabela se pišu iznad tabela, a nazivi grafikona i slika ispod grafikona i slika (malim slovima).

Slike koje se u crno bijeloj štampi ne razlikuju, boje se moraju zamijeniti “rasterom” tj. različitim grafičkim znakovima koje je potrebno objasniti u legendi. U slike se unosi samo najnužniji tekst potreban za razumijevanje kao što su mjerne varijable s njihovim dimenzijama, kratko objašnjenje na krivuljama i sl. Ostalo se navodi u legendi ispod slike.

- Autor(i) treba da se pridržavaju Međunarodnog sistema jedinica (SI) i važećih zakona o mjernim jedinicama i mjerilima. Simbole fizičkih veličina treba pisati kurzivom (Times New Roman, 12 pt. – italik), a mjerne jedinice uspravnim slovima, npr. *V*, *m*, *p*, *t*, *T*, ali m^3 , kg, Pa, °C, K.

Primjeri citiranja

Primjer **osnovne strukture reference** za standardni članak u časopisu:

Prezime autora inicijali. Naslov članka. Naziv časopisa [skraćen]. Godina publikacije; broj volumena (broj sveske): brojevi stranica.

Članci u časopisu

1. Standardni članak u časopisu

Navesti prvih šest autora i dodati «et al» (napomena: NLM - *National Library of Medicine* sada navodi sve autore)

- Halpern SD, Ubel PA, Caplan AL. Solid-organ transplantation in HIV-infected patients. *N Engl J Med*. 2002;347:284-7.

Moguće je dodati i jedinstveni broj u bazi podataka za citat:

- Halpern SD, Ubel PA, Caplan AL. Solid-organ transplantation in HIV-infected patients. *N Engl J Med*. 2002;347(4):284-7. **Cited in PubMed**; PMID 12140307. DOI: [10.1056/NEJMs020632](https://doi.org/10.1056/NEJMs020632)

Više od šest autora:

U referencama se navodi do šest autora, a ukoliko ih ima više od šest, poslije šestog se pišu zarez i et al. (ili i sar.). Iza inicijala se ne stavljaju tačke.

- Rose ME, Huerbin MB, Melick J, Marion DW, Palmer AM, Schiding JK, et al. Regulation of interstitial excitatory amino acid concentrations after cortical contusion injury. *Brain Res*. 2002;935(1-2):40-6.

2. Članak koji nije na engleskom jeziku

NLM prevodi naslov na engleski jezik, prilaže prevod u kvadratnoj zagradi i dodaje skraćenu jezičku oznaku

- Leutar Z, Štambuk A, Rusac S. Socijalna politika i kvalitet života starijih osoba sa tjelesnim invaliditetom. *Rev soc polit*. 2007; 14 (3-4):327-46. (Croatian)

3. Volumen sa suplementom

- Geraud G, Spierings EL, Keywood C. Tolerability and safety of frovatriptan with short- and long-term use for treatment of migraine and in comparison with sumatriptan. *Headache*. 2002;42 Suppl 2:S93-9.

4. Sveska sa suplementom

- Glauser TA. Integrating clinical trial data into clinical practice. *Neurology*. 2002;58(12 Suppl 7):S6-12.

5. Volumen u dijelovima

- Abend SM, Kulish N. The psychoanalytic method from an epistemological viewpoint. *Int J Psychoanal*. 2002;83(Pt 2):491-5.

6. ***Sveska u dijelovima***

- Ahrar K, Madoff DC, Gupta S, Wallace MJ, Price RE, Wright KC. Development of a large animal model for lung tumors. J Vasc Interv Radiol. 2002;13(9 Pt 1):923-8.

7. ***Paginacija rimskim brojevima***

- Chadwick R, Schuklenk U. The politics of ethical consensus finding. Bioethics. 2002;16(2):iii- v.

8. ***Članak objavljen elektronski prije štampane verzije***

- Yu WM, Hawley TS, Hawley RG, Qu CK. Immortalization of yolk sac-derived precursor cells. Blood.;100(10):3828-31. Epub 2002 Jul 5.

Knjige i druge monografije

1. ***Autor je osoba(e)***

- Murray PR, Rosenthal KS, Kobayashi GS, Pfaller MA. Medical microbiology. 4th ed. St. Louis: Mosby; 2002.

2. ***Poglavlje u knjizi***

- Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. In: Vogelstein B, Kinzler KW, editors. The genetic basis of human cancer. New York: McGraw- Hill; 2002. p. 93-113.

3. ***Članci sa konferencija***

- Christensen S, Oppacher F. An analysis of Koza's computational effort statistic for genetic programming. In: Foster JA, Lutton E, Miller J, Ryan C, Tettamanzi AG, editors. Genetic programming. EuroGP 2002: Proceedings of the 5th European Conference on Genetic Programming; 2002 Apr 3-5; Kinsdale, Ireland. Berlin: Springer; 2002. p. 182-91.

Drugi objavljeni materijal

1. *Pravni akti*

Zakonski propisi:

- Veterans Hearing Loss Compensation Act of 2002, Pub. L. No. 107-9, 115 Stat. 11 (May 24,2001).

Elektronski materijal

1. *Članak u časopisu na internetu*

- Abood S. Quality improvement initiative in nursing homes: the ANA acts in an advisory role. Am J Nurs [serial on the Internet]. 2002 Jun [cited 2002 Aug 12];102(6):[about 3 p.]. Available from:

<http://www.nursingworld.org/AJN/2002/june/Wawatch.htm>

2. *Monografija na internetu*

- Foley KM, Gelband H, editors. Improving palliative care for cancer [monograph on the Internet]. Washington: National Academy Press; 2001 [cited 2002 Jul 9]. Available from:

<http://www.nap.edu/books/0309074029/html/>.

3. *Veb-lokacija*

- Cancer-Pain.org [homepage on the Internet]. New York: Association of Cancer Online Resources, Inc.; c2000-01 [updated 2002 May 16; cited 2002 Jul 9]. Available from: <http://www.cancer-pain.org/>.

4. PRIPREMA I IZRADA POSTERA

Na osnovu dostavljenog sažetka, treba da se pridržavate sljedećih pravila:

- veličina postera B1 (70x100cm),
- naslov rada – Arial, 72 pt, centrirano, sve velika slova,
- podaci o autoru/autorima i instituciji/institucijama – Arial, 28 pt, centrirano,
- tekst treba da bude čitljiv sa udaljenosti 1-2 m,
- tekst ne bi trebalo da bude manji od 20 pt,
- tekst u dijagramima i slikama takođe treba da bude najmanje 20 pt,
- izbjegavati sjenčenje, podcrtavanje i miješanje različitih tipova slova (dovoljno je koristiti veća ili podebljana slova),
- autorima se preporučuje da poster sadrži sljedeće cjeline: Sažetak, Uvod, Metode, Rezultate, Zaključak (autori mogu dodati i druge cjeline za koje smatraju da su neophodne, npr. Literatura i sl.).

5. PREZENTACIJA Power Point

Usmeno izlaganje rada ne smije trajati duže od **10 minuta**.

Kontakt

JU Visoka medicinska škola Prijedor, Nikole Pašića 4a, Prijedor

Telefon: 052/242-380

Faks: 052/242-382

Web sajt: www.vmspd.com

e-mail: znanjemdozdravljad@gmail.com

Radujemo se Vašem učešću na naučnoj Konferenciji „Znanjem do zdravlja - SANUS 2025“.

SANUS 2025